

IT- og Telestyrelsens høringsnotat af 1. juli 2010 for høring over udkast til analyser af engrosmarkedet for terminering af sms i individuelle mobilnet

1. juli 2010

1 Indledning

IT- og Telestyrelsen iværksatte den 30. oktober 2009 en høring af branchen over udkast til markedsanalyser på engrosmarkedet for terminering af sms i individuelle mobilnet i henhold til bekendtgørelse nr. 668 af 10. juli 2003 om høringsprocedurer. Analyserne retter sig mod de fem mobiloperatører TDC, Telenor, Telia, Hi3G og Barablu. Fristen for afgivelse af høringssvar var den 7. december 2009.

IT- og Telestyrelsen har ved høringsfristens udløb 2009 modtaget høringssvar fra TDC, Telenor, Telia, Hi3G, Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen, SEAS-NVE, Advokatsamfundet, Syd Energi og Moola.

Telia, Forbrugerstyrelsen, SEAS-NVE, Advokatsamfundet og Syd Energi har oplyst, at de ingen bemærkninger har til IT- og Telestyrelsens markedsanalyser.

Høringssvarene har i henhold til høringsbekendtgørelsens § 3 tillige været sendt til Konkurrencestyrelsen med henblik på en vejledende udtalelse. Konkurrencestyrelsens udtalelse forelå den 7. januar 2010.

I det følgende refereres og kommenteres de væsentligste substansbemærkninger, som IT- og Telestyrelsen har modtaget i høringen.

Høringssvarene og Konkurrencestyrelsens udtalelse kan i deres fulde længde findes på IT- og Telestyrelsens hjemmeside på www.itst.dk under menupunktet: Tele- og internetregulering > SMP-regulering > Markedsundersøgelser > 2. runde af markedsundersøgelser > Markedsanalyser > Marked 7 – SMS-terminering.

2 Konkurrencestyrelsens bemærkninger

Konkurrencestyrelsen skal i medfør af § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 668 af 10. juli 2003 med udgangspunkt i styrelsens konkurrencefaglige ekspertise afgive en vejledende udtalelse om, hvorvidt markedsafgrænsningen og markedsanalyserne er foretaget i overensstemmelse med EU-direktivpakken og dennes implementering i Danmark.

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63

2100 København Ø

Telefon 3545 0000

Telefax 3545 0010

E-post itst@itst.dk

Netsted www.itst.dk

CVR-nr. 26769388

Sagsbehandlere

Michael Bøgh

Telefon 3545 0261

Telefax 3545 0020

E-post mib@itst.dk

Sagsnr.

Dok nr.

Side 1/1

Konkurrencestyrelsen oplyser i sin udtalelse af 7. januar 2010, at Konkurrencestyrelsens udtalelse baserer sig på både IT- og Telestyrelsens udkast til markedsanalyser og på branchens høringssvar. Konkurrencestyrelsen har især forholdt sig til konklusionerne i markedsanalyserne samt den del af argumentationen, som er særligt bærende for disse.

Angående terminering af sms i individuelle mobilnet har Konkurrencestyrelsen bemærket, at Telenor finder det tvivlsomt at definere et selvstændigt marked for terminering af sms.

Slettet: 10
Slettet: 10

Konkurrencestyrelsen finder det imidlertid hensigtsmæssigt på det foreliggende grundlag, at IT- og Telestyrelsen definerer et selvstændigt marked for terminering af sms, og kan derfor ikke tilslutte sig Telenors indsigelser.

Konkurrencestyrelsen har endvidere bemærket en mindre forskel mellem IT- og Telestyrelsens konklusion vedrørende det relevante produktmarked i udkastet til markedsafgrænsning og konklusionen herom i markedsanalyserne. Konkurrencestyrelsen oplyser dog at have forstået, at markedet afgrænses således, at det omfatter terminering af sms i individuelle mobilnet, og for så vidt angår det relevante geografiske marked, at markedet afgrænses således, at det svarer til den geografiske udstrækning af de individuelle mobilnetoperatørers mobilnet.

IT- og Telestyrelsen

Side 2/2

På det foreliggende grundlag er Konkurrencestyrelsen enig i markedsafgrænsningen og i konklusionen på markedsanalyserne.

IT- og Telestyrelsen har noteret sig, at Konkurrencestyrelsen er enig i markedsafgrænsningen og i konklusionen på markedsanalyserne på engrosmarkederne for terminering af sms i individuelle mobilnet.

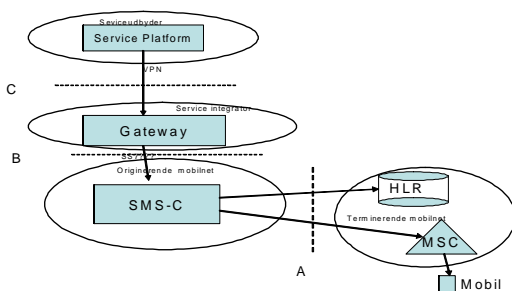
3 Teknisk grænseflade

H3G oplyser, at selskabet er enig i IT- og Telestyrelsens markedsafgrænsning.

TDC finder, at der er tvivl om hvilken teknisk grænseflade, der er afgørende for markedsafgrænsningen, idet formuleringerne i markedsafgrænsningen og i markedsanalyserne ikke er konsistente.

TDC opfordrer til, at beskrivelsen af push-sms gøres mere detaljeret, og henviser til nedenstående figur:

Push SMS med flere net

TDC anfører blandt andet, at IT- og Telestyrelsen bør tydeliggøre de forskellige aktørers roller, så de funktioner, der varetages af Service Integrator og af originerende mobilnet, ikke indgår i produktet ”terminering af sms”, uanset om der er tale om standard-sms eller push-sms.

IT- og Telestyrelsen har på baggrund af de indkomne bemærkninger vedrørende styrelsens markedsafgrænsning foretaget en præcisering af produktafgrænsningen for produktet ”terminering af sms”.

IT- og Telestyrelsen skal således understrege, at alle former for sms, der termineres i en mobilnetoperatørs net fra en SMS-C i samme net eller fra et andet net, er omfattet af markedet – uanset om de origineres fra f.eks. en mobilterminal (standard-sms) eller fra en computer (push-sms). Den detaljerede produktafgrænsning svarer således til en afgrænsning ved den tekniske grænseflade A, som illustreret i ovenstående figur fra TDC (dvs., at også selve opslaget i HLR-registeret er omfattet af markedet).

Markedsafgrænsningsdokumentet vil blive præciseret i overensstemmelse hermed.

Slettet: 10
Slettet: 10

IT- og Telestyrelsen

Side 3/3

4 Geografisk markedsafgrænsning

TDC bemærker, at et ikke ubetydeligt antal sms'er udveksles mellem danske og udenlandske operatører. Dette sker enten gennem aggregatorer eller gennem bilaterale aftaler, der typisk er symmetriske, således at der for nogle aftaler ikke foretages afregning, mens der for andre relationer er aftalt en symmetrisk afregningspris, der kan være højere end den, der anvendes i nationale aftaler.

Såfremt danske mobilnetoperatørers termineringspriser reguleres hurtigere eller hårdere end operatører i andre lande, vil de danske mobilnetoperatørers forhandlingsstyrke i de bilaterale aftaler ifølge TDC blive afgørende svækket. En sådan regulering, finder TDC, kan føre til et tab for danske mobilnetoperatører og dermed de danske mobilkunder.

Telenor bemærker, at markedet for terminering af sms i sagens natur ikke blot er et nationalt anliggende.

Såfremt IT- og Telestyrelsen mod Telenors ønske og anbefaling måtte vælge at holde fast i, at der er grundlag for at definere et særskilt sms-termineringsmarked, og at Telenor har SMP på dette marked, vil man ifølge Telenor kunne komme til at stå i en situation, hvor Telenor kan blive forpligtet til at tilbyde terminering af sms på regulerede vilkår, mens Telenors modparter i andre lande frit kan fastsætte deres vilkår. Ifølge Telenor er dét en helt urimelig situation, som i virkeligheden udgør det væsentligste argument for, at reguleringen på dette marked i givet fald enten bør foretages på fælleseuropæisk niveau eller via konkrete konkurrenceretlige afgørelser.

IT- og Telestyrelsen skal indledningsvis bemærke, at der i markedsanalyserne, som har været i høring, ikke er taget stilling til, hvilke forpligtelser som vil kunne løse

de konstaterede konkurrenceproblemer på engrosmarkederne for terminering af sms i individuelle mobilnet.

Af udkast til markedsafgørelser, som sendes i høring samtidig med offentliggørelsen af nærværende høringsnotat, fremgår det imidlertid, at selskaberne TDC, Telenor, Telia, Hi3G og Barablu pålægges en forpligtelse til at udbyde terminering af sms i individuelle mobilnet til regulerede priser. Forpligtelsen vedrører alle typer sms, som termineres i de pågældende selskabers mobilnet – herunder også sms, som modtages fra udlandet.

TDC's og Telenors bemærkninger angående forhandlingsvilkår med udenlandske operatører forudsætter, at TDC og Telenor er tvungne købere hos hver enkelt udenlandsk operatør. Det er imidlertid IT- og Telestyrelsens forståelse, at det ikke forholder sig således.

Efter IT- og Telestyrelsens oplysninger kan mobilnetoperatørerne, som bemærket af TDC og Telenor, indgå bilaterale aftaler med individuelle selskaber. Alternativt kan mobilnetoperatørerne imidlertid vælge at dirigere deres trafik via andre selskaber, som sender sms-trafikken videre til andre mobilnet.

Dette betyder, at såfremt de udenlandske operatører øger termineringsprisen på sms i deres mobilnet, vil eksempelvis TDC og Telenor kunne vælge at skifte samarbejdspartner(e) og indgå aftaler med andre udenlandske operatører, som herefter forestår termineringen. Derved kan de danske mobilnetoperatører undgå en eventuel prisstigning hos en udenlandsk operatør. Disse aftaler kan i princippet indgå med en hvilken som helst anden operatør i et hvilket som helst land, idet sms-trafikken kan sendes via tredjelande.

Det er derfor IT- og Telestyrelsens vurdering, at (de lavere) regulerede engrospriser ikke vil give selskabernes modparter i andre lande mulighed for frit at fastsætte deres vilkår og dermed føre til tab for danske mobilnetoperatører.

IT- og Telestyrelsen finder det på den anden side sandsynligt, at prisreguleringen isoleret set kan føre til et relativt fald i mobilnetoperatørernes samlede nettoindtjening fra terminering af sms'er, uanset hvorfra sms'erne originerer. I den forbindelse skønner styrelsen, at det kun er en relativ lille andel af den sms-trafik, der termineres i de danske mobilnet, originerer fra udenlandske mobilnet.

IT- og Telestyrelsen udkast til prisregulering af engrosmarkederne for terminering af sms i individuelle mobilnet følger i øvrigt den praksis, som kendes fra marked 3 (fastnetterminering) og marked 7 (terminering af tale-opkald i mobilnet). Det vil sige, at prisreguleringen indrettes ud fra danske vilkår og ikke ud fra, hvordan engrospriserne m.v. reguleres i andre lande.

Slettet: 10

Slettet: 10

IT- og Telestyrelsen

Side 4/4

5 Konklusionerne fra markedsafgrænsningen og SMP-udpegningen

Hi3G er enig i IT- og Telestyrelsens udkast til markedsafgrænsning og i styrelsens konklusioner fra analyserne om, at engrosmarkederne for terminering af sms'er i individuelle mobilnet er egnet til ex ante regulering. Hi3G er endvidere

enig med styrelsen i, at der ikke aktuelt eksisterer – og ej heller inden for den nærmeste tidshorison synes at ville eksistere – reel konkurrence på dette marked, hvorfor selskabet henstiller til IT- og Telestyrelsen at foretage en regulering af virksomheder med en stærk markedsposition.

Forbrugerrådet er enig i konklusionerne fra IT- og Telestyrelsens udkast til markedsanalyser af reel konkurrence og SMP på det omhandlede marked, herunder at de enkelte mobilnetoperatører har stærk markedsposition på engrosmarkedet for terminering af sms i eget mobilnet.

Telenor har i sit høringssvar oplyst, at selskabet finder det tvivlsomt at definere et selvstændigt engrosmarked for terminering af sms, idet markedet ifølge Telenor i langt større udstrækning er baseret på reciprocitet og dermed effektiv konkurrence.

Telenor finder – i modsætning til omstændighederne på engrosmarkedet for terminering af taleopkald i henholdsvis fastnet og mobilnet – at der mellem de mobile netoperatører på engrosmarkedet for terminering af sms består en frihed til at foreslå aftaler genforhandlet, ligesom omkostningsstrukturene i alt væsentligt er identiske for alle mobilnetoperatører.

Telenor er i den forbindelse ikke enig i IT- og Telestyrelsens vurdering af, at det vil have negativ indflydelse på slutbrugerprisen (og dermed for slutbrugeren), såfremt en mobilnetoperatør, som f.eks. Telenor, hæver prisen for terminering af sms mod en eller flere af de andre mobilnetoperatører. Telenor finder i stedet, at de ”ramte” mobilnetoperatører tilsvarende vil varsle prisstigninger. Telenor anfører i den forbindelse, at i tilfælde, hvor der ikke er tale om en triviel balance i sms-trafikken mellem to mobilnetoperatører - og det i øvrigt vurderes, at den varslede prisforhøjelse vil føre til en urimelig høj pris - vil der være grundlag for at rejse en sag over for konkurrencemyndighederne.

Telenor finder, at IT- og Telestyrelsen lægger op til i praksis at indføre en irreversibel regulering på engrosmarkedet for terminering af sms, uden at styrelsen har et fornødent belæg for at konkludere, at markedet ikke i praksis vil kunne fungere mindst lige så effektivt uden noget regulatorisk indgreb.

For så vidt angår terminering af push-sms, bemærker Telenor, at IT- og Telestyrelsen tydeligvis har opnået en forståelse for, at dynamikken på dette marked er markant anderledes end på markedet for terminering af standard-sms mellem mobile netoperatører. I alt væsentligt er der således tale om et indbyrdes afhængighedsforhold, hvor det er i begge parter interesse, at det er muligt at udbyde kommercielt bæredygtige produkter. Telenor anfører, at det – på trods af at IT- og Telestyrelsen flere gange nævner dette i analyserne – forekommer som om, styrelsen fuldstændigt ser bort herfra, når konklusionerne skal træffes. Det er ifølge Telenor meget vanskeligt at forstå, hvordan styrelsen kan have – og give udtryk for – denne indsigt samtidig med, at det blankt afvises, at der skulle være tale om nogen reel købermagt.

Den konkrete fordeling af forhandlingsstyrke mellem Telenor og engroskunder kan ifølge Telenor selvsagt variere for de enkelte kundeforhold, men at påstå, at Telenor ensidigt skulle kunne fastsætte betingelserne for terminering af push-

Slettet: 10
Slettet: 10

IT- og Telestyrelsen

Side 5/5

sms, modsvarer i realiteten til en konklusion om, at det ikke skulle være muligt for f.eks. sms-aggregatorer at tjene nogen penge. Dette er efter Telenors opfattelse åbenlyst ikke i overensstemmelse med de faktiske forhold, hvilket styrelsen opfordres til at verificere ved at indhente de relevante regnskabsoplysninger fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

IT- og Telestyrelsen noterer sig, at Hi3G og Forbrugerrådet er enige i konklusionerne fra styrelsens udkast til markedsanalyser og finder, at der bør foretages en regulering, herunder en prisregulering, af virksomheder med en stærk markedsposition på engrosmarkedet for terminering af sms i individuelle mobilnet.

Med hensyn til Telenors bemærkninger om konkurrenceforholdene på engrosmarkedet skal IT- og Telestyrelsen henvise til styrelsens markedsanalyseundersøgelse, som konkluderer, at ingen af de undersøgte konkurrenceindikatorer peger på, at engrosmarkedet for terminering af sms på individuelle termineringsmarkeder er kendetegnet ved en effektiv konkurrence. Dette viser sig bl.a. ved, at omkostningerne ved at terminere sms er langt lavere end termineringsprisen.

Asymmetrien i sms-trafikken mellem mobilnetoperatører betyder, at bl.a. Telenor drager fordel af de gældende høje engrospriser. IT- og Telestyrelsen kan derfor ikke se, at Telenor skulle have incitament til at indgå i reelle forhandlinger med andre mobilnetoperatører, som indebærer, at priserne fastsættes på omkostningsniveau.

Med hensyn til Telenors bemærkninger om relationen mellem engros- og detailpriserne finder IT- og Telestyrelsen det korrekt, at en stigning i engrosprisen ikke nødvendigvis vil føre til, at andre mobilnetoperatører, som har en negativ trafikbalance, er nødsaget til at øge deres slutbrugerpriser på sms. Imidlertid er det styrelsens opfattelse, at mobilnetoperatørerne pga. engrosprisstigningen vil få forhøjede omkostninger for terminering af sms i andre selskabers net, og dette kan føre til, at operatørerne vælger at øge slutbrugerprisen på sms.

I forhold til Telenors bemærkninger om, at IT- og Telestyrelsen lægger op til at indføre en irreversibel regulering på engrosmarkedet for mobilterminering, skal styrelsen bemærke, at reguleringen, jf. telelovens § 84 d, stk. 5, kun opretholdes frem til det tidspunkt, hvor styrelsen på baggrund af en markedsundersøgelse kan konkludere, at markedet kan fungere effektivt uden noget regulatorisk indgreb.

IT- og Telestyrelsen er enig med Telenor i, at det indbyrdes forhold mellem henholdsvis de mobile netoperatører og mellem selskaber, som køber push-sms-terminering af bl.a. Telenor, er forskellig. Ved køb af push-sms er der nemlig tale om køb af et produkt, som omfatter mere end blot den rene termineringsydelse, som netop er genstand for denne markedsundersøgelse. Push-sms-kunderne er derfor i henhold til styrelsens reviderede markedsafgrænsning ikke kunder på dette engrosmarked – det er alene de mobile netoperatører, der agerer som henholdsvis hinandens kunder og udbydere.

På grund af markedsafgrænsningen er det således ikke væsentligt om en sms, som termineres i et mobilnet, afsendes fra en mobiltelefon (standard-sms) eller originerer fra en maskine (push-sms). Uanset hvorfra sms'en originerer, er det kun den mobilnetoperatør, hvortil slutbrugeren er knyttet, som kan forestå termineringen af

Slettet: 10

Slettet: 10

IT- og Telestyrelsen

Side 6/6

sms'en. Dette er en væsentlig årsag til, at IT- og Telestyrelsen i sin markedsanalyse konkluderer, at der ikke er konkurrence på engrosmarkedet for terminering af sms i de individuelle mobilnet – og at dette gælder, uanset om sms'en originerer som enten standard- eller push-sms.

6 Engrospriser for terminering af sms

Hi3G bemærker i sit høringssvar, at engrosprisen for terminering af en standard-sms imellem mobilnetoperatørerne i 2002 (før Hi3G indtrådte på det danske marked) på et vilkårligt grundlag blev fastsat til 20 øre, og at denne prisfastsættelse har været og stadig er overordentlig ufordelagtig og omkostningstung for Hi3G.

Hi3G er enig i, at de reelle udgifter (produktionsomkostningerne) til sms og push-sms er væsentligt lavere end de gældende 20 øre, og at omkostningerne for terminering af sms'er over en årrække har været faldende. Hi3G finder ligeledes, at engrosprisen for terminering af push-sms har udviklet sig yderst behersket med en terminering på mellem 10 og 25 øre, uden at dette har ændret sig markant de senere år.

Hi3G bemærker imidlertid, at selskabet ikke har formået at få de øvrige mobilnetoperatører til at nedsætte termineringsprisen, ligesom selskabet finder, at det faktum, at engrosprisen siden indførelsen i 2002 ikke har ændret sig, viser, at der ikke består nogen reel konkurrence på markedet.

Hi3G finder på den baggrund, at IT- og Telestyrelsen bør foretage en regulering af virksomheder med en stærk markedsposition, og at prisreguleringen for terminering af sms bør baseres på en asymmetrisk udregning.

Forbrugerrådet er enig i konklusionerne fra IT- og Telestyrelsens udkast til markedsanalyser af reel konkurrence og SMP på det omhandlede marked, og bemærker i den forbindelse, at styrelsen på side 12-13 i analyserne anfører, at prisen på engrosmarkedet for sms-terminering har ligget på 20 øre siden 2002, at antallet af sendte sms siden da er mere end femdoblet, og at styrelsens egne beregninger foretaget i forbindelse med LRAIC-mobilmodellen samtidig har vist, at denne pris er væsentligt højere end omkostningerne ved sms-terminering.

Forbrugerrådet ser i den forbindelse frem til, at IT- og Telestyrelsen hurtigt får reguleret sms-termineringspriserne på engrosmarkedet ned i nærheden af omkostningerne og henviser til, at der derved kan skabes mere retvisende prissignaler, og på det grundlag ske prisreduktioner og produktinnovation til fordel for forbrugerne.

Telenor bemærker – som ovenfor nævnt – i sit høringssvar, at selskabet finder, at IT- og Telestyrelsens konklusion i kriterietesten og analysen om reel konkurrence ikke er truffet på et retvisende grundlag. Telenor henviser i den forbindelse til, at styrelsen lægger meget vægt på, at prisudviklingen for terminering af push-sms er begrænset, og at prisniveauet på 15-25 øre ligger væsentligt højere end de omkostninger ved sms-terminering, som styrelsen har beregnet i LRAIC-modellerne.

Slettet: 10

Slettet: 10

IT- og Telestyrelsen

Side 7/7

Telenor henviser i den anledning til at selskabet i foråret 2009 i forbindelse med IT- og Telestyrelsens dataindsamling tydeligt gjorde opmærksom på, at afsætning og omsætning fra overtakserede push-sms indgår i de indsendte oplysninger. Dette betyder ifølge Telenor i særdeleshed, at styrelsen blander prisudviklingen og prisniveau for adgangen til at anvende Telenors faktureringsystem sammen med prisudviklingen og prisniveauet for de rene termineringsydelser. Telenor finder, at såfremt styrelsen havde indhentet og fortolket de indhentede data korrekt, ville dette have givet et markant andet billede af udviklingen på området, og den samlede konklusion kunne dermed være faldet helt anderledes ud.

Slettet: 10

Slettet: 10

IT- og Telestyrelsen noterer sig, at Hi3G og Forbrugerrådet er enig i konklusionerne fra styrelsens udkast til markedsanalyser og finder, at der bør foretages en regulering, herunder en prisregulering, af virksomheder med en stærk markedsposition på engrosmarkedet for terminering af sms i individuelle mobilnet.

I forhold til Hi3G's ønske om en asymmetrisk udregning henvises til afsnit 7 nedenfor for styrelsens bemærkninger hertil.

Med hensyn til Telenors bemærkninger om mængder og omsætning fra overtakserede push-sms, som selskabet har indberettet, vurderer styrelsen på baggrund af tilbagemeldinger fra flere push-sms-kunder, at engrospriserne for ikke indholdstakserede push-sms generelt er mellem 10 og 25 øre pr. sms. Disse priser dækker ifølge IT- og Telestyrelsens oplysninger alle omkostninger, som kan henføres til termineringsydelser. Der er eksempler på, at sms-termineringen for indholdstakserede sms'er kan være lavere, men i de tilfælde modtager teleselskaberne typisk samtidig en betaling, der svarer til 25 procent eksklusive moms af værdien af indholdstjenesten.

Angående Telenors oplysning om at de beregnede push-sms priser ikke er retvisende skal det bemærkes, at selv hvis der korrigeres for omsætning til overtakserede sms, finder styrelsen, at dette ikke vil ændre styrelsens vurdering af prissætningen på markedet. Styrelsen bad i forbindelse med dataindsamlingen til brug for markedsanalysen selskaberne om at oplyse afsætning af terminering af henholdsvis standard- og push-sms. Det vil sige, at styrelsen har indsamlet oplysninger om salg af terminering af sms-beskeder, som enten originerer fra eget eller andre operatørs mobilnet (standard sms) eller originerer fra en maskine (push-sms) – herunder også terminering af overtakserede push-sms. Det er således IT- og Telestyrelsens opfattelse, at Telenors indberetning har været i overensstemmelse med styrelsens dataanmodning.

Det skal desuden bemærkes, at styrelsen ved hjælp af en LRAIC-model har beregnet omkostningerne ved terminering af sms. I beregningerne indgår omkostninger til fakturering, som ifølge styrelsens vurdering udgør en mindre del af de beregnede omkostninger ved at terminere sms. Det er derfor fortsat styrelsens opfattelse at priserne på sms - herunder priserne på push sms - er væsentligt højere end det omkostningerne berettiger til.

IT- og Telestyrelsen

Side 8/8

7 IT- og Telestyrelsens beregninger

Hi3G bemærker, at selskabet har en betydelig negativ balance i forhold til termineringsbetalinger for indkomne og udgående sms-beskeder. Denne negative balance viser, at der ikke er en antalsmæssig og provenumæssig balance i udvekslingen af trafik.

Desuden oplyser Hi3G, at der er afvigelser mellem IT- og Telestyrelsens beregninger for asymmetrien i sms-trafikken. Hi3G finder, at disse beregninger bør give IT- og Telestyrelsen mulighed for at fastsætte en asymmetrisk prisregulering af termineringspriserne på sms.

Hi3G opfordrer på dette grundlag IT- og Telestyrelsen til at redegøre for, hvorledes de angivne resultater er opnået.

Slettet: 10
Slettet: 10

IT- og Telestyrelsen skal indledningsvis bemærke, at udgangspunktet for engrosprisfastsættelsen må være symmetriske priser mellem selskaberne, med mindre en differentieret prissætning i en overgangsperiode kan begrundes ud fra almindelige proportionalitetshensyn.

Som bekendt eksisterer der i dag en asymmetrisk prisregulering på engrosmarkedet for terminering af taleopkald i individuelle mobilnet.¹ Hovedårsagen til, at et system med forskellige engrospriser blev etableret, var, at selskabernes overgang til regulerede priser skete på forskellige tidspunkter. Priserne forventes at blive symmetriske i 2011.

I forhold til engrosmarkedet for terminering af sms i individuelle mobilnet er det IT- og Telestyrelsens hensigt at indføre reguleringen på samme tid for alle selskaber og engrosprisreguleringen implementeres kort tid før priserne for terminering af taleopkald bliver symmetriske. IT- og Telestyrelsen vurderer på den baggrund, at der ikke er grundlag for at implementere forskellige trappetiger mellem selskaberne, når engrospriserne på terminering af sms skal nedsættes til omkostningsbaserede priser.

Med hensyn til Hi3G's bemærkninger om beregninger for trafikbalancen mellem mobilnetoperatørerne skal IT- og Telestyrelsen bemærke, at beregningerne baserer sig på de trafikoplysninger, som styrelsen har modtaget i forbindelse med dataindsamlingen. Som Hi3G også gør opmærksom på, fremgår det af fodnote 29 i markedsanalyserne, at der 'i datamaterialet er [...] mindre afvigelser i opgørelserne fra henholdsvis udbyderne og kunderne. IT- og Telestyrelsen har i vidt omfang kvalitetssikret data, og ingen af de nævnte diskrepanser er af en betydning, der kan påvirke konklusionerne om købermagt.'

IT- og Telestyrelsen

Side 9/9

¹ EU-Kommissionens henstilling af 7. maj 2009 om regulering af fastnet- og mobiltermineringstakster i EU (2009/396/EF). 'Som følge af termineringsmarkedernes særlig karakter og de dermed forbundne konkurrencemæssige og distributionsmæssige problemer har Kommissionen længe erkendt, at fastsættelse af en ensartet metode baseret på en effektiv omkostningsnorm og anvendelse af symmetriske termineringstakster vil fremme effektivitet og bæredygtig konkurrence og sikre forbrugerne størst mulige fordele i form af priser og udbud af tjenester.'

De beregninger, som fremgår af tabel 1, baserer sig på den i fodnote 30 angivne formel. Formelen indebærer, at mobilnetoperatørernes oplysninger over terminerende trafikmængder anonymiseres. Samtidig bevirker formlen dog, at relativt små afvigelser i de trafikmængder, som indgår i beregningerne, kan resultere i afvigelser i de beregnede procentsatser. Forskellene mellem Hi3G's og IT- og Telestyrelsens beregninger kan forklares ved forskelle i anvendte trafikmængder. Det er imidlertid styrelsens vurdering, at afvigelse i beregningerne ikke har betydning for styrelsens konklusioner i markedsanalyserne.

Slettet: 10

Slettet: 10

8 Tjenester baseret på sms

Moola A/S oplyser, at selskabet i forbindelse med etablering af sine tjenester, som er delvist baseret på krypteret sms-trafik, er stødt på en tilsyneladende teknisk handelshindring i relation til netadgangsbetingelser hos de dominerende nationale udbydere af teletjenester, TDC, Telenor, Telia og Hi3G.

IT- og Telestyrelsen

Side 10/10

Moola giver blandt andet udtryk for, at regulering af sms-området også bør understøtte adgang til peering direkte med mobilnetoperatørens SMS-C på SS7 eller tilsvarende niveau uden påtvungne ekstra ydelser. Det efterspørges i øvrigt, at der generelt etableres mere tidssvarende kommunikationsprotokoller som for eksempel IP, idet SS7 og ISDN30 ifølge Moola ikke længere er tidssvarende.

Det er umiddelbart IT- og Telestyrelsens vurdering, at Moola i selskabets høringsvar ikke adresserer selve produktet terminering af sms i individuelle mobilnet, men derimod efterspørger en særlig form for adgang til mobiloperatørernes net. En sådan adgang er – som IT- og Telestyrelsen har forstået selskabets henvendelse – ikke omfattet af nærværende markedsafgrænsning. Styrelsen vil på denne baggrund behandle Moola's henvendelse bilateralt.